

Imaginea satului romanesc in romanul Ion de Liviu Rebreanu

"Rebreanu are ambitia de a infatisa viata in multiplele si complicatele ei ipostaze ca un atent si intransigent observator" (Carmen Matei Musat).

Pentru realizarea unei imagini complete si complexe cu referire la ce reprezinta satul romanesc in viziunea lui Liviu Rebreanu, in romanul "Ion", este necesara o abordare a subiectului din doua puncte de vedere: primul se refera la spatiul satului, iar al doilea la oamenii din acest sat.

Tematica romanului este circulara, deoarece incepe cu descrierea drumului spre satul Pripas si cu imaginea satului adunat la hora si se termina cu imaginea staului adunat la sarbatoarea hramului noii biserici si descrierea drumului dinspre satul Pripas. Toponimele folosite sunt reale, inclusiv numele satului Pripas, ceea ce arata ca satul este un spatiu real populat cu o lume imaginara. "Cititorul care s-a dus in satul Pripas pe soseaua laterala, trecand peste Somes si prin Jidovita se intoarce la sfarsit pe acelasi drum pana ce iese din lumea fictiunii si reintra in lumea lui reala." (L. Rebreanu)

Descrierea satului de la inceputul romanului este realizata printr-o tehnica folosita de autor, numita tehnica focalizarii. Aceasta tehnica consta in filmarea selectiva, concentrarea obiectivului pe un anumit element. Camera nu urmareste tot peisajul ci isi fixeaza atentia asupra unor aspecte.

Primul obiect focalizat de camera este crucea de la inceputul satului. Imaginea sa spune multe despre sat si locuitorii acestuia "o cruce stramba pe care e rastignit un Hristos cu fata spalacita de ploii si cu o cununita de flori vestede agatata de picioare." Imaginea crucii sugereaza neglijenta si are doua roulri: este prezentata la inceput ca o anticipare a lucrurilor ce se vor intampla, iar in final crucea este in aceeasi conditie, deci intamplarile nu au schimbat nimic, toate dramele fiind lipsite de semnificatie in comparatie cu existenta in ansamblul ei.

Apoi se trece la prezentarea satului, atmosfera acestuia fiind una calma. Nu exista nimic care sa anunte ce se va intampla, toata aceasta descriere parand a fii linistea de dinaintea furtunii.

Prima casa focalizata a satului este casa invatatorului Herdelea. Invatatorul are cea mai importanta pozitie din sat, iar faptul ca a sa este prima locuinta de la intratea in sat, ii ofera acestuia un statut privilegiat. Insa casa sa se afla pe o bucata din panantul bisericii, avand astfel o pozitie incomoda, invatatorul fiind in permanenta sufocat pentru ca locuieste pe o bucata de pamanat ce nu ii apartine.

Apoi este descrisa casa lui Alexandru Pop-Glanetasul "usa e inchisa cu zavorul; coperisul de paie parca e un cap de balaur; peretii varuiti de curand deabia se vad prin spaturile gardului" Aceasta descriere a satului spune multe despre oamenii ce locuiesc in acea casa, ei se simt amenintati si au o atitudine defensiva, se produce o izolare a intregii familii.

Referate

Referate, Comentarii, Eseuri, Caracterizari
<http://referatenoi.ro>

Ultimul element focalizat este carciuma ce reprezinta un punct de rascruce, pe acolo trecand totii oamneii si producandu-se numeroase evenimente.

Oamenii ce populeaza acest spatiu sunt bine organizati, respecta cu strictete regulile nescrise, traditiile, si functioneaza ca un mecanism. Functionalitatea acestui mecanism este asigurat de : ierarhizarea sociala, prezenta traditiilor si institutiile existente in sat.

Stratificarea sociala este prezentata inca de la inceput cu ocazia horei. La hora nu se tinea cont de absolut nimic, toata lumea fiind prezenta. Ea are loc duminica in casa mamei Floricai. Lautarii prezenti mentin atmosfera iar dansul devine din ce in ce mai agitat. La hora toate pasiunile se revarsa in acest dans, iar perechile formate sunt un adevarat ritual. Dar exista totusi o stratificare dupa sex, varsta si statut social. Nevestele erau obligate sa stea cu babele, in timp ce barbatii stau deoparte de joc. La femei nu exista mai multe grupulete si nu au un conducator, in timp ce barbatii stau in grupuri in functie de statutul financiar. Un grup este cel al oamenilor mai instariti din sat, aici existand un conflict latent pentru putere intre primar si Hodnoc. In cel de-al doilea grup, in care se afla oamneii de mijloc exista un singur lider incontestabil pe care toata lumea il respecta.

La balul anual inasa, nu poate veni toata lumea decat intelectualii si clasele sociale cu un nivel financiar ridicat. Inainte de acest spectacol se fac pregatiri serioase, el avand o importanta mai mare decat hora deoarece nu are loc decat o singura data pe an. Ierarhizarea se face aici deasemenea dupa sex, existand grupuri separate de femei si barbati, inasa aici femeile sunt privilegiate, si dupa varsta intr-o parte stand elevii iar in alta adultii. Domnisoarele erau aici privilegiate, fiind asezate in primul rand. Dansul este precedat de un spectacol, iar fetele acordau baietilor diferita dansuri in functie de atentia primita si de sentimentele lor. Dansul traditional se pastreaza , deschizandu-se cu Somesana . Spre deosebire de hora aici exista un bufet.

Functionalitatea mecanismului este asigurata si de prezenta traditiilor si obiceiurilor respectate cu strictete de sateni. Sunt prezentate doua evenimente ce in structura lor reprezinta acelasi lucru inasa obiceiurile difera de la o clasa sociala la alta, fiind astfel redata in doua moduri diferite.

Nunta dintre Ion si Ana tine trei zile, incepe intr-o sambata, in fruntea aliului fiind calaretii ce pocneau din pistoale, urmati de o prima caruta in care se aflau mirii si domnisoarele de onoare. Apoi urmeaza o brisca cu nasii si socrii, iar dupa aceasta intr-o alta cartua se afla parintii mirilor. Cununia civila are loc in Jidovnita si este pe ungureste, Dupa aceasta se merge la biserica iar apoi ospatul se tine la socrul cel mic. La 12 noaptea mireasa trebuie sa joace pe bani cu fiecare invitat. In ca de-a treia zi ospatul se tine la socrul cel mare, iar dupa dansul miresei se joaca Somesana.

La nunta Laurei cu George Pinte, rochia de mireasa este lucrata chiar de Laura, iar accentul cade pe cadourile de nunta primite : un inel cu un brilliant impresurat cu rubine, cercei de aur cu stropi de diamant si un colan de platina su o criuciulita de aur. Cununia civila are loc tot la Jidovnita, iar duminica la biserica sunt prezenti sase preoti si canta corul studentilor. Nunta este serbata la beraria Rahova, iar dupa nunta mirii petrec o saptamana de miere la parohia lui George. La

Referate

Referate, Comentarii, Eseuri, Caracterizari
<http://referatenoi.ro>

aceasta nunta participa numai cei ce sunt invitati si se fac schimb de verighete.

Fiind un sat bine organizat, Prispas are cateva institutii importante: scoala, biserica, carciuma si familia

Scoala este o institutie pe care comunitatea rurala nu pune accent. Invatatorul avea o functie importanta in sat, el sfatuindu-i pe sateni, iar acestia nu considerau necesar sa invete si ei la randul lor. Invatatorul era un erudit in masura sa citeasca intreaga existenta a fiecariu satean ca pe o carte. Insa aceasta imagine pe care familia Herdelea o afiseaza intra in contrast cu situatiile penibile in care se gasesc cateodata membrii familiei. Ei sunt competenti de pozitiile lor insa satenii nu aveau dreptul sa participe la problemele lor.

Biserica reprezinta si ea o institutie importanta. Preotul este respectat de sateni, iar absenta familiei il sacralizeaza. Se arata un om devotat, incercand sa construiasca o noua biserica, insa el face din aceasta constructie un scop personal. El stie sa isi urmareasca interesele, are o atitudine superioara, intruchipand moralitatea.

Atat in cazul preotului cat si in cel al invatatorului, imaginea lor nu ar putea fii afecata in ochii satenilor, chiar daca ar fii lipsiti de moralitate, deoarece acestia nu isi pierd increderea niciodata in aceste institutii.

Si carciuma se bazeaza pe o ierarhizare sociala, aici existand grupuri omogene ce nu se amesteca.

In sat exista cateva familii reprezentative. Una dintre ele ar fii familia invatatorului Herdelea, ce este o familie clasica, traditionala, Herdelea nefiind un om cu mentalitate de oras. O alta familie ar fi cea a Glanetasului ce este o familie tipica de tarani, care insa s-au izolat de restul lumii in urma pierderii averii. Acestei familii ii lipseste calmul aici producandu-se o ruptura intre membrii familiei ce se vede prin conflictul interior al fiecarui membru. O alta familie, dat de data aceasta in formare, esta familia lui Ion. Ea nu este bazata pe dragoste, iar in momentul in care copilul apare lucrurile tot nu se schimba.

Astfel Rebreanu vrea sa sublinieze faptul ca familia esta un element de baza, iar cand regulile nu mai sunt respectate, ea se dezbinata si nu mai este suficient de incheagata.

Satul din romanul "Ion" reprezinta o comunitate incheagata cu diferite institutii, oameni ce respecta traditiile si cu o stratificare sociala ce nu poate fii incalcatata. Insa in ciuda celor intamplate, evenimentele nu reusesc sa schimbe nimic, iar viata oamenilor merge inainte, acestia continuand sa faca aceleasi greseli.

"Universul lui Rebreanu este o lume in care personajele traiesc in permanenta o drama." (Carmen Matei Musat)